

Nyíracsádi ÉLET

XII. évfolyam 12. szám

Nyíracsád havonta megjelenő lapja

2003. december

KARÁCSONYKOR ADJUNK SZÁLLÁST JÉZUSNAK SZÍVÜNK BEN

Adventben a Messiásvárás előkészületi idő, Isten fia Megtestesülésének ünneplésére. Várakozásunk alaphangulata a bűnbánat és az öröm.

Ilyenkor összeszedjük magunkat, csendet teremtünk magunk körül, ráhangoljuk bensőnköt a lelkiekre – hiszen Isten önmagával ajándékozott meg minket Krisztusban – szeretetből.

- *Hogyan tudunk megállni, elcsendesedni a nagy TITOK előtt?*
- *Imádságos-e az életünk?*
- *Hitünk, magatartásunk igazi válasz-e Isten megszólítására?*
- *Mi magunk szívvel megyünk-e oda?*

„Istenem, most eléd állok, nyitott szívvel és nyitott tenyérrel, s Te elveheted azt, amit csak akarsz. Tenyeremet nyitva hagyom, hogy elfogadhassam a Te ajándékaidat. Örömmel fogadok mindent, amit Te adsz. Nyitott kézzel és nyitott szívvel várom jöveledet.”

Karácsonykor a keresztény ember lelke mélyéig ünnepel. Talán ki sem tudjuk fejezni, de érezzük nagy jelentőségét. Leköti figyelmünket az emberré lett Második Isteni Személy és minden évben újra meg újra csodálatra késztet.

– Karácsony másról beszél. Beszél a hidegről, amely Őt fogadta, beszél a betlehemi emberek részvétlenségéről, a Megváltó embertelen nélkülözéséről. Hány gazdag dőzsölt akkor is aranyban, biborban az akkori világvárosokban, de az ég és föld Ura számára nem jut egy egyszerű szobácska. Szent János evangélista ezt így fejezi ki: „Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.” Jn. 1, 11.

Sok helyen, akik igazán megértik karácsonynak ezt a nagy tanítását „Szállást keres a szent család” ájtatosságot tartanak. Ők kilenc este buzgóságukkal akarják pótolni a régiek közömbösségét.

– Miről beszél még a karácsony?

A MEG NEM ÉRTETT ISTENI SZERETETRŐL.

A betlehemi jászol előtt boruljunk le és lelkünkben adjunk szállást a mi Megváltónknak. Ekkor minél többünk számára ez az ünnep igazi karácsony lesz.

– Jézus megszületik a lelkünkben.

Nagyon meglepő és találó az a mondás – amilyen az istened, olyan a karácsonyod!

Ünneplésünknek is különböző mélységei, fokozatai vannak. Az ünnepi köszöntések, jókívánságok megfogalmazása is jelzi ezt.

A „kellemes”, a „boldog”, a „kegyelemteljes”, az „Istentől megáldott...”

Ünnepek kívánása a leggyakoribb. Ha valamennyire tudatosan vannak fogalmazva, jól kifejezik az illető gondolatvilágát, az ünnephez való viszonyát, arról vallott felfogását. Ha minél jobban felfogjuk Isten isteni mivoltát, csodálatos fönségét, végtelenségét, tökéletességét – annál nagyobb ámulattal állunk meg a betlehemi jászol előtt.

A nagy látogatás emlékünnepepén térdeljünk le és hívjuk Őt:

„Jöjj, a hűn éget, jöjj várunk Téged
Jézus Istenünk.
Isteni gyermek, ó hozz kegyelmet,
Hozz békét nekünk.”

KGI

POHÁRKÖSZÖNTŐ

Kedves nyíracsádi lakosok!

Még néhány nap, és 2004-re fordul a naptár lapja. Ismét eltelt (eltelt?, elrohant!) egy év, újra lezárhatunk egy szakaszt az életünkben. Ilyenkor esztendő végén illik és hasznos is visszatekinteni a közelmúltra. Mi is történt velünk, családukkal, szűkebb és tágabb környezetünkkel az eltelt idő alatt. Tesszük ezt azért, hogy hibáinkból tanulva, erényeinket tovább erősítve induljunk a következő esztendőnek.

Ilyenkor minden család számot vet egy kicsit. Mi az, ami jól sikerült tavaly, mi az, amit kudarcként éltünk meg. Így van ezzel minden nagyobb közösség is, például egy falu vezetése. A nyíracsádiak igazán nem panaszkodhatnak. Új utcát, teret adtak át az elmúlt évben, felújították a művelődési házat, elkezdődött az iskola bővítése.

A faluban új költségvetés készül, a családok is tervezik az új évet.

De vajon gondolunk-e arra, hogy önmagunkat is felkészítsük az új esztendőre?

Eszünkbe jut-e, hogy magunkba szálljunk, és végiggondoljuk, mi szükséges ahhoz, hogy 2004-ben is helyt tudjunk állni anyaként, férjként, dolgozóként, vezetőként és beosztottként, gyermekként és felnőttként egyaránt?

Ne felejtsük el megtenni ezt, hisz erre van a legnagyobb szükségünk! Adjunk magunknak lehetőséget az év utolsó napjaiban arra, hogy önmagunkat megerősítsük, hisz akkor bátrabban nézünk szembe a nehézségekkel, sikerebben vágunk neki az új és még újabb kihívásoknak. Aki békét és nyugalmat tud teremteni önmagában, abból sugárzik majd a szeretet fénye, ami jóra ösztönöz másokat.

Tisztelt nyíracsádi lakosok!

Tiszta szívből kívánom Önöknek, hogy mindem ember lelkébe költözön jövőre is a megértés, a szeretet, a tisztelet a másik iránt, hogy ne menjünk el az elesettek mellett szóltanul, hanem nyújtsunk feléjük segítő kezet.

Mások sikere jövőre se töltsön el bennünket irigységgel, inkább ösztönözzön, adjon erőt saját céljaink megvalósításához.

Érezze mindenki, hogy helye van a világban, s álljon meg ezen a helyen becsülettel.

Hogy ne csak imáinkban, de a mindennapok hajszolt óráiban is érezzük: jónak kell lennünk önmagunkhoz és másokhoz egyaránt, mert ez az élet parancsa.

Hogy őszintén tudjunk örülni a gyermek születésének, hisz bennük él tovább jelenünk.

Hogy jövőre is méltósággal viselhessük szeretteink elvesztését, s tudjuk tisztességgel eltemetni halottainkat.

Végezetül kívánok minden nyíracsádi lakosnak, kinek-kinek kora szerint önfeledt gyermekkort, szerelmes ifjúkort, gyarapodó, sikeres felnőttkort, és nyugodt, elégedett öregkort.

Erőt, egészséget és hitet ahhoz, hogy 2004. decemberében emelt fővel tekinthessen vissza minden ember a hátrahagyott esztendőre.

BOLDOG ÚJ ÉVET!

Kedves Györgyné Zilahi Enikő

Minden kedves olvasójának kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván a Nyíracsádi Élet szerkesztősége.

ÁPRILY LAJOS

Karácsony – est

Angyal zenéje, gyertyafény –
kínkes kezem hogy lett szegény?

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem,

Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus – könnyű szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus - kezem.

Szeretetteljes

Békés Karácsonyi

Ünnepeket és

Eredményekben Gazdag

Boldog Új Esztendőt

kívánok Nyíracsád község

valumennyi lakójának!

Dr. Katona Gyula

polgármester.

Önkormányzati leltár 2003 évről

Kedves újságolvasók, tisztelt nyíracsádiak!

Bő egy év telt el az önkormányzati választások óta. Ez az időszak elegendő ahhoz, hogy rövid mérleget vonjunk az önkormányzat- képviselőtestület- polgármester munkájáról. Év végén, Karácsonykor ez időszerű is.

Nyíracsád fejlesztése nem szakadhat el az ország- nemzetgazdaság lehetőségeitől. Bármennyire is tevékenykedik a képviselőtestület, a lehetőségeket behatárolják a költségvetési források, pályázati feltételek. Ezen utóbbról elmondhatom, hogy az idén önkormányzatunk számos lehetőséggel élt, melyek eredményre is vezettek. Amikor visszatekintünk 2003-ra, méltán mondhatjuk, hogy gazdagodott községünk, hiszen számos jelét láthatjuk a fejlődésnek. Néhányat e rövid cikk keretében meg is említek. Több, mint 11 km külterületi csatorna teljes felújítására került sor, ami még nem fordult elő a község történetében. Szakszerűen elkészült a Villongó és az Acsádi-ér teljes tisztítása, mely munkálatok jövőre folytatódnak. Sikeres pályázat útján indulhatott meg az ősz folyamán a Tavaszi utca 4 méter széles szilárd útburkolatának megépítése, melyet nagy örömmel használnak az ott lakók, az azon közlekedők. Javítja a közlekedési, parkolási viszonyokat a Kassai utca elején kialakított leállósáv, valamint a járda és a Kossuth és Dózsa utcai autóbusz megálló. Befejeződött a Művelődési Ház belső- és külső felújítása és az épület bővítése. Méltán dicsekedhetünk e szép épülettel, kényelmes, tágas helyiségeivel, sokoldalú kihasználtságával. Az emeletes iskola bővítése is megkezdődött, a napokban megtörtént az aula alapozása. Az önkormányzat megtette a szükséges előkészületeket az Asszonyrézsre vezető kerékpárút és járda megépítéséhez, a szennyvízcsatorna hálózat bővítéséhez, valamint egy új szennyvíztelep megépítéséhez a következő két évben.

A beruházások mellett, számos egyéb intézkedés történt a község népességének megtartása érdekében. Az első lakást építők és vásárlók részére az önkormányzat összesen 4.300.000,- Ft támogatást nyújtott. A szabadidő színezebb eltöltését szolgálja majd, a rövidesen beinduló kábeltelevíziós szolgálat, melynek keretében az önkormányzat önálló információs csatornát fog üzemeltetni.

Kedves olvasó! A karácsonyi ünnepnapok szolgálják minden családban a szeretet, a békesség kiteljesülését, a rokoni kapcsolatok erősödését. Kívánom, hogy ünnepeljen minden nyíracsádi, hitben, szeretetben és békességben. Az elkövetkezendő 2004-re pedig eredményekben, sikerekben gazdag Boldog Új Esztendőt!

Nyíracsád, 2003. december

*Dr. Katona Gyula
polgármester*

A Tavaszi utca átadása

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A Képviselő-testület soros ülését november 27-én tartotta.

A két ülés között hozott fontosabb döntésekről, lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról szóló polgármesteri jelentés elhangzása és elfogadása után a Képviselő-testület az alábbi napirendeket tárgyalta:

- Az önkormányzat és intézményei 2003. évi gazdálkodásának I-III. negyedévi helyzetéről szóló tájékoztatót tudomásul vette. Megállapította, hogy az önkormányzat és intézményei felelősségteljesen és takarékosan gazdálkodtak. Kihasnálták a forrásbővítő lehetőségeket, a településre illeszkedő pályázatok benyújtásával.
- Intézményei zavartalanul működtek, I-III. negyedév folyamán hitelfelvételre nem került sor.

- A Képviselő-testület utasította a polgármestert, és az intézményvezetőket, hogy a IV. negyedévben is tegyenek meg mindent, az önkormányzat ill. intézményi bevételek növeléséért, hiánytalan teljesítéséért, valamint az intézmények zavartalan működéséért. Biztosítsa a testület által jóváhagyott előirányzatok és feladatok teljesítésének összhangját.
- Elfogadta 2004. évi költségvetési koncepcióját. A költségvetés elkészítéséhez az alábbi irányelveket határozta meg:

- A kötelező községi önkormányzati feladatot ellátó intézmények működési feltételeinek biztosítása, a bevételek és kiadások reális számbavételével.
- A szakmai többletfeladatok végrehajtását a pénzügyi lehetőségektől függetlenül kell ütemezni, és vizsgálni szükséges a feladatok költségkímélő megvalósíthatóságának lehetőségét.
- Az áremelkedések hatásának ellentételezésére a dologi kiadások 6%-os mértékű emelése – intézményi ellátási feladatoktól függetlenül differenciálva – tervezhető.
- A folyamatban lévő beruházások befejezését saját forrásból, központi támogatásból, hitelből kell biztosítani.
- Az új beruházás, felújítás felhalmozási forrásból indítható, kiegészítve a területfejlesztési és egyéb pályázati lehetőségekkel, a saját forrás biztosításával.
- Beruházások finanszírozásához 158 millió Ft hitel felvétele indokolt.

- Az önkormányzat vagyonának meghatározásáról, a vagyon feletti tulajdonjog gyakorlásának és a vagyon kezelésének szabályairól rendeletet alkotott, mely a Polgármesteri Hivatal hirdető tábláján olvasható.
- Tájékoztatót vitatott meg az elsőfokú szabálysértési feladatok ellátásáról, a kiszabott pénzbírságok behajtásának tapasztalatairól.
- Elbírált a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatokat. A felsőfokú oktatási intézményekben továbbtanuló hallgatók egységesen 3.000 Ft/fő/hó összegben részesülnek ösztöndíjban.

(„A” típus egy tanévre, „B” típus 3 tanévre szóló támogatás)

„A” típusú: Hamza Enikő (Dózsa u. 27.), Sinka István (Sport u. 72.), Béres Tamás (Rákóczi u. 37.), Hudácskó Judit (Széchenyi u. 20.), Nagy Judit (Malom u. 13.) (Rácz Piroska (Asszonyrészt 7.), Kerti János (Széchenyi u. 38.), Szabó Tamás (Kossuth u. 50.), Katona Zoltán (Rákóczi u. 3.), Könyvű Irén Katalin (Széchenyi u.), Kerti Erika (Hatház u. 36.), Szigeti Mária (Zrínyi u. 172.),

„B” típusú: Farkas Izabella (Szatmári u. 73.), Újfalusi Valéria (Rákóczi u. 93.), Berki Erika (Rákóczi u. 93.), Nagy Beáta (Sport u. 18.)

- Az önkormányzat negyedik alkalommal vesz részt az Arany János Tehetséggondozó programban, melynek célja, hogy segítse a valamilyen ok miatt hátrányos helyzetű, törvényes felügyeletet gyakorló szülők tehetséges gyermekének továbbtanulását. Az Általános Iskola igazgatója, – az osztályfőnök által készített jellemzés alapján – a Képviselő-testület Trefán Anita és Macsi Tibor 8.b osztályos tanulókat – 5 tanévre, tanévenként 10 hónapra havi 5.000 Ft szociális támogatásban részesíti.
- Kabály Csaba és Nagy János pedagógusok felsőfokú tanulmányainak folytatásához tandíj-támogatást állapított meg.
- A község rendezési terv módosításának előkészítéséről döntött a testület, különös figyelemmel:
 - a megosztandó építési telkek minimális szélességének felülvizsgálatára (20 m telekszélesség megváltoztatása)
 - a zártorú beépítési kötelezettség módosítására.
- Felülvizsgálta az oktatási intézmények eszközbeszerzési ütemtervét. A kötelező (minimális) eszköz és felszerelési jegyzék végrehajtásához kapcsolódó költségeket 2004–2008 évre áttütemezte.
- A Képviselő-testület egyetértett a Kassai utca járdaépítés tovább folytatásával a Nyíl utca elejéig. Kötelezettséget vállalt a 2004. évi költségvetése terhére 3,6 millió forint + ÁFA beruházási költség kiegyenlítésére.
- A községi köztemető üzemeltetési szerződését a Hajdú-Bihar Megyei Temetkezési Vállalattal 2006. december 31. napjáig meghosszabbította. Felhívta a jegyző figyelmét, hogy a temetési szolgáltatás díjainak felülvizsgálata érdekében írásban keresse meg az üzemeltetőt.
- Újabb lakásállománnyal gyarapszik a település. Döntése alapján első lakáshoz jutók **200.000 forint vissza nem térítendő lakásépítési támogatásban részesítette:** Zajdáczi György és neje (Kossuth u. 64.), Gyökösné Czigle Julianna (Hunyadi u. 35/b), Varga Miklósné (Vágóhid u. 38.). **100.000 forint vissza nem térítendő lakásvásárlási támogatásban részesült:** Zöld Sándor és neje (Rákóczi u. 36.) alatti lakosok.
- Szociális és Egészségügyi Bizottság – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatás helyi szabályairól szóló helyi rendelet rendelkezései, a benyújtott nyilatkozatok és jövedelemigazolások alapján befejezte a rendszeres gyermekvédelmi támogatás felülvizsgálatát. Annak eredményéről érintettek folyamatosan kapják meg a határozatokat.

Varga Györgyné, jegyző

NOVEMBER 27-E A VÉRADÓK NAPJA

Magyarországon 1945 november 27-én adományoztak először kitüntetések a véradóknak. 2003. november 25-én Debrecenben az Arany Bika Bartók termében a Debrecen Városi Vöröskereszt szervezésében véradó ünnepségen vettünk részt. Nagy Attiláné (Sport u.) 20-szoros, Asztalos Ferencné (Szatmári u.) 30-szoros, Pósán Ferencné Korbeák Margit (Kassai u.) szintén 30-szoros és Törös Sándor (Asszonyrészt) 40-szeres véradónk kitüntetését vehetett át. A kitüntetés mellé szép ajándékot is kaptak.

Kovács Kati szép színes műsorral kedveskedett a véradóknak, és az ünnepség résztvevőinek.

Legközelebbi véradásunkra (december 30-án, kedden) nagy szeretettel hívom és várom a régi és az új véradókat, minden kedves vért adni szándékozót.

ÖRÖMTELI KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS EREDMÉNYEKBEN GAZDAG BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNK MINDENKINEK!

Régi karácsonyok

December a karácsony hónapja. Ünnepe előtt már hetekkel megkezdődik a “karácsonyi dömping”, az üzletek polcai roskadoznak az ajándéknak vásárolható árucikkekettől. Napjainkban talán már el sem tudjuk képzelni a szeretet ünnepét ajándék nélkül. Azt viszont sokszor elfelejtjük, hogy nem volt ez mindig így.

Megkértem kedves ismerőseimet Pénzes Jánosné Bözsi nénit és testvérét, özv. Csontos Mihályné Ilonka nénit, özv. Pintye Jánosné Veronka nénit és drága nagymamámamát Szanyi Józsefné Erzsike nénit (ahogyan nevezik), meséljenek nekem: milyen volt a karácsony gyermekkorukban az 1930-as, 40-es években.

Mikor kezdtek el készüldni a karácsonyra?

Erzsike néni: Karácsony előtt 2-3 héttel már takarítottunk, meszeltünk. Aztán kalácsot sütöttünk, tanultuk az énekeket. Édesanyám tudott sok karácsonyi éneket, tőle tanultunk. Karácsony előtt vágunk disznót, abból tellett ünnepi ebédre: töltött káposztára, húslevesre.

Ilonka néni: A kalácssütés már önmagában is ünnepnek számított. A kemencét jó előre be kellett melegíteni. (Akkor még abban sült a kenyér, a kalács.) Hajnalban keltünk. Nekünk, gyerekeknek ez is élmény volt a készülődéssel, tésztagasztással együtt. No, és a várakozás! Mikor készül el a friss kalács, aminek illatát szinte még ma is érzem.

Hogyan jártak kántálni, betlehemezni?

Erzsike néni: 4-en, lányok összeálltunk, úgy indultunk. Énekeltük: *„Betlehem kis falucskában / karácsonykor, éjféltájban / Fiúisten ember lett / mint, kisgyermek született...”* (Az éneklés nehezen megy most. Hiszen a szemekbe gyülekező könnyek és az elcsukló hang nehezen enged a felgyülemelő, fájdalomosan szép emlékek súlya alatt, hiszen akkor még együtt ünnepeltek azokkal a szeretteikkel, akik azóta már régen *elmentek*. A szerk.)

Mi, gyerekek délután, még világosan mentünk. Mindenütt kaptunk kalácsot. A lányok csak kántálni jártak, a fiúk betlehemeztek. Kántálni járt az egész tanya. Elindultak néhányan, és ahova betértek, onnan is mentek tovább velük. Mire a „felső sorra” mentek, már nemhogy a házba nem fértek, de az udvaron is alig-alig, annyian összegyűltek már. Utoljára mentek aztán a kastélyba, az urasághoz.

Ilonka néni: Énekeltük még, hogy Mennyből az angyal, Csordapásztorok, Karácsonynak éjszakáján...

Veronka néni: Örültünk, ha diós vagy mákos kalácsot kaptunk. Mondtuk is magunkban, ezt együk meg, mert nagyon finom! Sokszor mire hazaértünk, jól is laktunk belőle.

Bözsi néni: Alig hoztunk haza valami ennivalót, mert az úton megettük. Az is öröm volt, ha kaptunk diót, vagy egy szem kockacukrot. Emlékszem egy esetre, amikor édesanyám szeletelte a kalácsot, és az egyik csillagos kántáló még a versebe is megénekelte: *„...Ő, te kegyes, mi Megváltónk / nekem kalács nem kell...”* Szerette volna, ha pénzt kap, de abban az időben igen szűkében voltunk a pénznek. Nem nagyon adtak sehol.

Veronka néni: 10-20 fillért, ha adtak, de ez is nagyon ritka volt.

Ilonka néni: A nagyobbak elindultak kántálva a falu széléről, ahová betértek, onnan mindig csatlakoztak hozzájuk. Kántálva mentek végig az egész falun. Lehetett hallani, hogy itt is, ott is megy egy-egy csoport. Amikor aztán a templomhoz értek, mindenki bement, és ott folytatódott az ünneplés. Akkor olyan nem volt, hogy valaki nem ment templomba!

Kik készítették a csillagot és a betlehemet?

Erzsike néni: A szülők és a nagyobb testvérek segítettek. Novemberben már megkezdtük a csillagot készíteni szitából. Még ha jó volt a szita, akkor is kivágtuk, csak a keretet használtuk fel. Négy pálcikából volt a négy ága, feldíszítettük színesre. Ugyanúgy, novemberben kezdtük készíteni a betlehemet is.

Karácsonyfa volt abban az időben?

Ilonka néni: Olyan igazi karácsonyfánk, mint a mostani gyerekeknek, sose volt.

Veronka néni: Mikor édesapám katona volt, egy zúzmarás fenyőágot törtem le a fáról, azt vittem be karácsonyfának, mert olyan szép volt. Nem tudtam én akkor, hogy az le fog róla olvadni.

Ki díszítette a fát? Meglepetésnek szánták a szülők, mint mostanában?

Bözsi néni: Nem volt akkor meglepetés, akinek esetleg tellett rá, annak lehetett meglepetés, de nekünk nagyon ritkán volt karácsonyfánk. Később, mikor már nagyok lettünk, akkor törtünk egy ágat, azt díszítettük.

Erzsike néni: Kockacukrot tettünk selyempapírba. Pestről menekült egy család a háború elől, ott laktak a közelünkben. A pesti Bözsike néni (mi csak így hívtuk) főzött nekünk szaloncukrot cukorból. Mikor kihült, felszeleteltük. De olyan is volt, hogy kenyérhajat csomagoltunk, az volt a dísz. Almát, diót is akasztottunk a fára.

A karácsonyfa alatt volt-e ajándék?

Erzsike néni: Sose volt, hiszen még a kenyérnek is szűkében voltunk. A háború idején meg még karácsonyfára sem tellett, de énekeltünk, kántáltunk. Karácsony ünnepét nem vehette el tőlünk a szegénység, a szükség!

Hogyan telt az ünnep többi napja?

Erzsike néni: A buzitai iskolába jött a római pap karácsony első napján. Az uraság küldött érte kocsiával. Mindenki ment a misére.

Bözsi néni: Mentünk a templomba mi is. A távoli családtagok is hazalátogattak ilyenkor, ha tehették.

Szita csillag karácsonya — Csillagkészítés 1942. karácsonyán

Jól emlékszem, 9 éves voltam. Nagyon szerettem volna a többi, velem egykorú barátommal csillaggal kántálni. Szégyelltem ablak alá menni, mert már nagyfiúnak éreztem magam. De a nagy baj ott volt, hogy nem volt miből csinálni a csillagot.

Kihoztam a kamrából az anyám liszt szitáját, abból készítettem el. Mire az anyám észrevette már forgott a karácsonyi alkalmatosság. No, ennek meg is volt a jól megérdemelt bójtje! Jól elvert az anyám, mert nem volt mivel megszitálni a karácsonyi kalácshoz a lisztet. De megérte, mert én is mehettem a barátokkal kántálni! Azzal vigasztaltam jó anyámat, hogy megveszem neki a szitát abból a pénzből, melyet a kántálással fogok keresni. Sajnos azonban egy töredéke sem lett meg a szita csillag árának.

Betlehemi katasztrófa — Betlehembkészítés 1944. karácsonyán

Ekkor már,11 évesen nagy fiúnak számítottam. November hónapban már elkezdtünk „szemezkedni” a velem egykorú szomszéd barátokkal. Emlékszem, a verstanulás nem ám bent a lakásban történt! Hiszen ott el sem fértünk volna annyian. Akkor még minden istállóban volt 3-4 darab szarvas állat illetve 2-3 darab ló. És a szó szoros értelmében „betlehemi barmok” között, nem pusztá istállóban volt a felkészülés.

A betlehemet is itt készítettük nagyon nehéz körülmények között, mivel a II. világháború leghevesebben tombolt. Színes papírt illetve gyertyát nemigen lehetett üzletben vásárolni. Jól emlékszem rá, hogy Demeter János udvarán voltak a német katonák elszállásolva. Ők olyan gyertyával világítottak, mely egy egész estén át megvilágította a betlehemet. El is csentünk abból a gyertyából 2-3 darabot, és kezdődhetett a betlehemezés. Hozzá kell még tennem mindehhez, hogy mikor elkészült a betlehem, szenteste előtt 2 héttel feltettük az istálló padlására, nehogy megsérüljön.

Sajnos az örömben öröm is keveredett. A betlehem csirizzel, rozslisztből készült ragasztóval volt összeragasztva. Amikor eljött a szenteste előtti nap, és lehoztuk a nagy munkával elkészült ékszert, akkor ért bennünket a sajnálatos meglepetés: az éger teljesen megette az egész betlehemet! Oda lett 2 hónapi munkánk! És elindultunk 1 darab csillaggal öten teljes betlehemi díszben kántálni. Így ért véget 1944. karácsonya.

Pénzes János visszaemlékezései

„Nagy szegénységben éltünk, de békesség, szeretet volt a szívünkben! Összetartottunk, segítettük egymást!” Mesélőim ezt sokszor hangsúlyozták beszélgetésünk alatt. Vajon mi is elmondhatjuk magunkról?...

Köszönöm az olvasók nevében is ezeket a szép emlékeket. Jó, hogy van kincses „meseládikánk”, amit bármikor felnyithatunk, megkérhetjük a „mesélőt”, vigyen el bennünket abba a néha szomorú, fájdalmas, de mégis csodaszép és megismételhetetlen világba, melynek Ő is szereplője volt. Isten értesse Őket még sokáig, hogy sok „mesével” ajándékozzanak meg bennünket!

Lejegyezte: Koleszár Timea

KÖRKÉRDÉS *** KÖRKÉRDÉS *** KÖRKÉRDÉS *** KÖRKÉRDÉS

Mit jelent a Tavasz utca aszfaltozása az utcában lakók számára?

Ferő Józsefné (Tanka Erzsébet):

Mi már kilenc éve lakunk ezen az utcán. Kimondhatatlanul örülünk az új útnak, hisz a kilenc év alatt nagyon sok nehézséggel kellett megküzdenünk. Az ősi sár jelentette talán a legnagyobb gondot. Gyakran előfordult, hogy még a kocsival se tudtuk kiállni az udvarról. A gyerekeket csak biciklivel tudtuk óvodába hordani, de azt is csak tolni lehetett. Reméljük a szép új út mellett az árkot is rendben tartják majd, s akkor mi is végre nyugodtan tudunk közlekedni az utcánkban. Köszönjük.

Molnár Lászlóné (Ferő Erika):

Már nyolc évvel ezelőtt megkezdtük az építkezést. Borzasztó nehéz volt! Meg kellett gondolni, mikor szállítunk, hisz nem is egyszer akadunk el a sódérrel. Volt olyan, hogy fél évig állt az építkezés, mert nem tudott a gép bemenni. Az utánunk következőknek biztos könnyebb lesz, de természetesen mi is nagyon örülünk az új útnak.

Haller Istvánné (Pintye Anikó):

Nagyon vártuk már az aszfaltozott utat.Nyáron a por, ősszel a sár, télen a hó jelentett akadályt. A hótól is nehézkesen dolgozott itt. A biciklinket csak a keréknyomba tudtuk tolni, ha vittük az óvodába a gyerekeket, felülni nem lehetett. Ettől kezdve öröm lesz a közlekedés.

Tóth Istvánné (Blascsak Erzsébet):

Amikor elhatároztuk, hogy erre az utcára építkezünk, tetszett, hogy közel van a falu központja, de nagyon idegenkedtünk az út miatt. Reménykedtünk, hogy hamar megoldódik ez a helyzet. Nekünk négy évet kellett rá várni. Nagyon körülményes volt a közlekedés. Ha esett az eső, bizony előfordult, hogy mire a gyerekekkel felértünk a faluba, cipőt kellett cserélni, úgy átázott. Hál'istennek ez már a múlté!

NYÍRACSÁDI ÉLET • Nyíracsd havonta megjelenő lapja •

Szerkeszti a szerkesztőbizottság • Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal,
4262 Nyíracsd, Kassai út 4. • Tel: 206-001

Készült: Kapitális Kft. nyomdaüzemében, 4002 Debrecen, Balmazújvárosi út 14.
Felelős vezető: Kapusi József • Nyomdai előkészítés: Színforrás Kft.

HIRDETÉSEK

Buzita 6. sz. alatt régi ház dupla telekkel eladó. Érd.: 52-206-266

Malom u. 12. sz. alatt telek, Szatmári zug 4. sz. alatt telek régi épülettel, nagy teljesítményű tengeridaráló, 6 szál 6 méteres fenyőfa, bálás szalma eladó. Érd.: Nyíracsad, Sport u. 40.

Jó állapotban lévő körfűrész eladó. Érd.: Szabó Ferenc, Nyíracsaád, Nyíl u. 12. sz.

FIGYELEM!

Megérkeztek a 2004-es év új modelljei!

Mar 50 000 Ft alatt kölcsönözhető
és más különböző kedvezményeket adunk hozzá.

Kínálatunkból:

- menyasszonyi (kétrészes és solar aktiv is)
- koszorúslányi (különböző színben)
- kísérő (különböző színben, kétrészes is)
- menyecske (rövid és hosszú is)
- elsőáldozói ruhák és ezek kiegészítői
- farsangi jelmezek
- gyöngysorok, fülbevalók
- gyűrűpárnák
- harisnyatartók, harisnyakötők

Minden érdeklődőt szolid árákkal,
udvarias kiszolgálással várunk!

Bejelentkezésre hétvégén is!

C.T. Barna János, Nyíracád, Rákóczi u. 27.
Tel.: 52/206-181, 06-20/460-61-63

Vámosperés, Debreceni u. 2. sz. alatti
Virág Ajándék Boltban

Kínálunk: barbi babákat, bútorokat, ruhákat, autókat, dömpereket, bicikliket, gyöngyfüzőket, társasjátékokat.

Kínálunk még: selyem karácsonyfákat, díszeket, égőket, ajándékokat,
női-férfi karórákat, faliórákat, csörgő órákat
Ezüstékszer bemutatót és vásárt tartunk
láncokból, karkötőkből, gyűrűkből, medállokból
Aranyékszereket
Tenyésztteti gyöngy, fülbevalók, karkötők, láncok
Ékszerjavítást vállalunk
Női-férfi parfümök 50% engedménnyel
Csomagolóanyagokat, ajándéktáskákat,
Készítünk virágescrokokat, koszorúkat,
selyem sírscrokokat, selyem és gumivirág kompozíciókat
Képeket, legyezőket több méretben
Üzletünk vasárnap is nyitva. December 25-én 8-14-ig nyitva
Tel.: 210-341

*Minden kedves megrendelőmnnek boldog karácsonyi ünnepeket
és sikereiben gazdag, boldog új évet kívánok
A 2004-es évben is készséggel állok rendelkezésére.*

Szűcs Sándor - fényképész
4287 Vámospercs, Béke u. 63.
Tel.: 52-210-320, mobil: 06-30-2969-607

2003. november 11-én Budapesten meghalt Prokop Péter pap, író, festőművész. Mintegy 8000 darabból álló képzőművészeti gyűjteményét szétosztotta.

Nyíracsád Önkormányzatának 70 db festményt ajándékozott. 1983 óta számos könyve jelent meg. Rá emlékezünk a Vén ág is hoz virágot című könyvéből vett idézetekkel.

„Csak az marad meg gazdagságodonak, amit másoknak ajándékozta!”

Jót a jóért

„Kedves iskolások! Nyissátok ki jól a fületeket, nagyon nehéz leckét hozok eltekint. Még a hátatok mögött ülő felnőtteknek, időseknek is az. Most jön a nagyágyú. Mi legyen hát cselekedeteink rugója?

A legtisztább, a legnevesebb, a Jézust csodálóknak és követőknek valódi mozdonygőze. Mondjam már? Kíváncsiságotok tetőfokra hág? Figyeljete hát: a csúcsok csúcsa, a gyöngyök gyöngye e rövidke mondaton áll: tedd a jót a jóért! Ahogy a művész, mikor képet fest, arra törekszik, hogy műve befusson: hajszolja a szépet a széper. Jötteted előtt csak azért igazulsz, annak örülsz, mozdul a kezéd, szól a szád, vállalod az áldozatot, mert

tetszik a jó. Ez lelkesít, hogy megvalósítsd. Mellék szempontok nélkül. A jót a jóért!

Elismerem, nem könnyű a teljes tisztasága. Valami szennyeződés véletlenül is becsúszhat. De ha teljes szívvel törekszel rá, a jellemem fáradozol. Fiatal számára elképesztő rekord. Csak lelkiismeretted visszhangzik rá. Vasakarattal érheted el. Ám pont a ti korotok hajlamos, és rugalmas az izmotok, mely efféle virtushoz tartalékokkal rendelkezik. Nem azért oldom meg a számtanpéldát, emlékezetembe a Petőfi-verset, szedem be a földrajzt, hogy megdícsérjenek érte, vagy ne kapják elégtelen miatt, ne vágják fejemhez: tohonxya, lusta vagy, hanem mert tanulni, tudni, törekedni érték. Azért jövőm misére, mert a lelkem igényli. Koldusnak adom a kifim, mert nálam éheשב. Találkozom vakkal az utcán, átvetem az autók között a másik oldalra. Bár nem kapok érte semmit, épp ez a büszkeségem. Önzetlenül! Micsoda nagyogó szó! A legnevesebb közül való. Örömet szerezni másoknak: kicsik és nagyok bámulandó élet-célja. Ha nagybetűvel írom a jót, Istent jelenti. Ő a végtelen jó. Rábuzdít Jézus: legyetek olyan tökéletesek! Egészen hasonlítani hozzá

GÓLIÁT FOCI NYÍRACSÁDON

A McDonald's által támogatott Góliát foci második éve működik Nyíracsaádon, párhuzamosan a Boszik II. labdarúgó programmal. Az utóbbiról már többször beszámoltam az olvasóknak, ezért most inkább az először említettéről szeretnék részletesebben szólni.

Míg a Boszik program elsősorban a tehetséges gyerekeket igyekszik kiszűrni, addig a Góliátban a felmenő rendszerű versenyzésen van a hangsúly.

Az őszi és a tavaszi idényben a Diákolimpia keretén belül szervezik a tornákat öt környékbeli település részvételével. /Fülöp, Vámospércs, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Nyíracsaád/

Három korcsoportban összesen 48 gyerekek neveztek. Az edzéseket heti rendszerességgel tartjuk a tornateremben vagy a fűves pályán.

Az általános iskolás fiúk nagy része szeret focizni. Ahhoz azonban, hogy eredményesen szerepeljenek területi és megyei szinten is, szükség van megfelelő alapozó munkára, a stratégiai és taktikai előkészítésre. A gyerekek szívesen vesznek részt az edzéseken, megfogadják, követik az utasításaimat. Ezáltal nemcsak fegyelmük javul, de a kialakított csapatszellem, az egymásért való küzdés, egymás kiszolgálása, segítése a játékban pozitívan hat személységük fejlődésére is.

A 2003-as őszi idény tornáit Vámospércsen rendezték. Nagy izgalommal készültünk a megméretetésre, ahol természetesen minden csapat győzni akart. A fiúkat sikerült olyan szintre hozni az edzéseken, hogy valóban kiváló teljesítményt nyújtottak. Az első korcsoport első helyezést ért el, a második korcsoport is csak egyetlen góllal szorult le a legfelső fokról. A harmadik korcsoport minden meccsét megnyerve, kapott gól nélkül lett a legjobb.

Az idény tavasszal folytatódik. Az őszi eredmények alapján nagyon jó helyről rajtolunk. A tét: részvétel a megyei döntőn, ahol tavaly az első korcsoporttal a számunkra nagyon előkelő IV. helyezést értük el.

Reméljük, újból sikerül formába hozni magunkat. Mindhárom csoportban benne van a továbbjutás lehetősége, de addig még nagyon sok munka vár ránk.

*Kedves György
edző*

a középiskolák 2004. januári, egységes központi, a felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgájának feladatsorairól

Az egységes középiskolai felvételikre kétféle típusú, anyanyelvi és matematikai feladatsorok készülnek. Az írásbeli felvételi célja elsősorban nem a tantárgyi ismeretek, hanem a középiskolában való eredményes tanuláshoz szükséges alapkészségek felmérése, ezért egyik feladatlap sem hagyományos tantárgyi teszt. Az anyanyelvi feladatlapokon a nyelvtan alapismeretek, illetve a helyesírási szabályok alkalmazását igénylő feladatok mellett hasonló arányban szerepelnek az anyanyelvi készségek, például a szövegértés, az írásbeli kifejezőkészség, illetve a gondolkodás, a kreativitás, a fantázia működését vizsgáló feladatok. A feladatsorok sikeres megoldásához

a tanult ismeretek mellett megfelelő figyelem, szókincs, kifejezőkészség, absztrakciós képesség, nyelvi ötletgazdagság szükséges. A matematikai feladatsorokba a matematikai alapfogalmak alkalmazására épülő, szokásos feladatokon kívül főként a tanult szabályok, összefüggések újszerű szituációkban való alkalmazását igénylő feladatok kerülnek, néhány kreativitás, ötletket feltételező feladattal is kiegészítve. A feladatmegoldás sikerében a tantárgyi ismeretek mellett itt is a megfelelő figyelem, feladatmegoldó készség, problémameérzőképesség, logikus gondolkodás és a kreativitás játszhat fontos szerepet.

Kassai utca 27. szám alatt.
Nyitva:
hétfőtől péntekig: 9–17 óráig,
szombaton: 9–12 óráig
Új szekrényesorok, kárpitozott
garnitúrák, kiegészítő bútorok
akciós áron.
Tel.: 06-30-236-2255

Az emeletes iskolában van egy kis szoba, ahol rengeteg játék, könyv, színes ceruza van. Valóságos gyerekkönyvkiadó vidám színekkel, otthonos berendezéssel. Ide belépve az ember nem is gondolná, milyen komoly munka folyik egy-egy foglalkozáson. Kabályné Erika néni fogadja itt kis tanítványait, akiknek beszédfejlesztésre van szükségük.

- Mióta működik logopédia Nyírácsádon?

- 2002. szeptemberében indult el a terápiás képzés.

- Van-e felnőtt tanítványod?

- Nincs. Kizárólag óvodai és iskolai kereken belül van foglalkozás.

- Hogyan derül fény a gyerekek beszédhibájára?

- Tavaly szeptemberben azzal kezdtem, hogy meghallgattam a nagycsoportos és alsó tagozatos gyerekeket. Idén az óvoda, iskola illetve a szülő jelzésére vizsgálati órán mértem fel, szükséges-e terápia.

- A szülők észreveszik, ha gyermeküknek ilyen jellegű problémája van?

- Igen. Sok szülőnek feltűnik a gond, vagy csak egyszerűen hall valamit, és elhozza hozzám. Van olyan eset, amikor az óvodából kapok jelzést. De azokat a nagycsoportos gyerekeket, akik tavaly nem jártak óvodába, mindenképpen meg fogom vizsgálni.

- Számít-e a gyermek kora?

- Igen. Nem beszélő gyermekek esetében, akik egyáltalán nem beszélnek csak mutogatnak, célszerű minél korábban, 2 és fél - 3 évesen elkezdni a terápiát.

- Van most ilyen tanítványod?

- Van.

- Mi a helyzet a többi hiba esetében?

- Pószeségnél figyelembe kell venni, hány hangra terjed. Ha csak 1 - 2 hangról van szó, elég 5 éves korban javítani. Ha nagyon sok hangra terjed ki (10-12 hang), akkor érdemes már 4 évesen igénybe venni a logopédiát, mert legalább 2 év szükséges. Dadogás esetén szintén hosszú folyamatra számíthatunk.

- Milyen beszédhibák jellemzőek községünkben?

Nyíracsádi Általános Iskola hírei – 2003. december

November végén a MOBIL BT. a zsbongó alapozásával megkezdte az Emeletes iskola rekonstrukciós munkálatait.

Megjelent az iskolaújtság legújabb száma (A tartalomból: A tanárok is voltak gyerekek; A gyerek is felnőtt lesz egyszer. Tudod-e? Aranyosok, ezüstösök...)

Az Energizer Magyarország Kft. Ilyen az élet a tenger mélyén c. rajzpályázatára 180 alkotás készül. Elküldési határidő: december 20. Részvevők: 4-8 osztályosok. Szervező tanár: Kiss József

A Góliát–McDonald's FC és a Nyírácsádi Általános Iskola december 31-ig megkötötte a 2004-re szóló együttműködési szerződését, melynek keretében három korcsoportban labdarúgó tornákon vesznek részt az iskola tanulói.
Szervező: Kedves György

December 18-án 12 órától alsós karácsony a Művelődési Házban
Felelősök: alsós munkaközösség, harmadik évfolyam osztályfőnökei, Jakab Jánosné, Dr Katona Gyuláné, Dr Ördög Miklósné

ELŐZETES:

Január 17-én tartjuk iskolabálunkat. Fellép: Révész Béla – nyíracskádi származású – művész, a Csokonai Színház tagja, valamint Szabó Balázs zeneszerző, zenei közreműködő. (A HBM. Napló december 11-i számában olvasható dicséző kritika a debreceni bemutatóról.)

A műsor címe: Testek vonzásában – Faludy György erotikus versfordításainak színrevitele. A bálon zenét szolgáltat: Tar Imre és Szabó Zsolt

Nincs kellő hagyománya a sielésnek az iskoláskorúak körében, így a szlovákiai testvértelepülés környékére meghirdetett sítábort az idén nem tudjuk megszervezni. A télen helyi sielési tanfolyamot indítunk. Szervező: Kiss Pál Zoltán

Londoni városlátogatást szervezünk. A külföldi utazás időpontja március 12-19. Költség: 79 500 Ft 18 éves korig. Felnőtt felár: £ 40 t
Jelentkezés: Illés Gabriella igazgatóhelyettesnél.

A Nyíracsaád Kultúrájáért Alapítvány ezúton szeretné megköszönni azok támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segítették kulturális céljaink megvalósulását. A 106. 947 forint összegű támogatást nyár táborozásra, testvér- és cserekapcsolatok ápolására fordítottuk. A jövőben is számíthatunk segítő támogatásukra.

Nyíracsaád Kultúrájáért Alapítvány • Adószám: 18540-154-1-09

- Mint említettem, van megkészt beszédfejlődésű gyermek, aki nem vagy nagyon keveset beszél. A *pőszeség* fordul elő leggyakrabban, amikor a hangok helyek kijelítése illetve felcserélése okoz gondot.
- A *dadogó* gyermekek a beszéd megkezdésével küszködnek. Nekik meg kell tanítani a helyes beszédleghzést is. Vannak olyan tanítványaim, akiknek olvasás-írási gondjaik vannak, ők a *diszlexiások*.
- A számlálási problémákkal küszködők a *diszkalkuliások*. Vannak, akiknek a írásmozgások nehezített. Ezeknek a rendelkezéseknek mindenféle kombinációj előfordulhat.
- Tudhatjuk-e az okát a beszédhibáknak?
- Nem igazán fedhető fel. Változó és öszszetett. Sok minden lehet a hátterben per beszédszervek ügyetlen mozgása, örökletes és pszichés tényezők.
- Mennyire korrigálhatók?
- A tünetmentesség leginkább a pőszeségnél fordul elő. Ez azt jelenti, hogy a gyermek minden hangot helyesen tud ejteni, hallás után felismer, megcsünné és írásban sem jelennek meg a hangcserék.
- Megkészt beszédfejlődés esetén, ha csüddébi elmaradás van, jól fejleszthető. Ha akadályozottság is áll a beszéd fejlődésében, tehát a beszéd értése, a nyelvi rendszer elsajátítása problematikus, akadályozott, abban az esetben sok mindenbe tudunk pótolni, de a tünetek hosszideig megmaradnak. Ugyanez vonatkozik a diszlexiára és a diszkalkúliára. Sokan lehet rajta fejleszteni, de egész életre nehézséget okoz. A dadogást, ha nincs komoly pszichés háttere, nagyon jól lehet javítani logopédiai eszközökkel. Gyakran szükséges azonban más szakember bevonása is a terápiába.
- Mennyi ideig tart egy gyerek képzése?
- Teljesen egyéni. A beszédzavar és annak súlyossága nagyon meghatározó. Függetlenül attól is mennyire ügyes a gyermek, mennyire jó a hallási differenciálása, mennyi gyakorol otthon, milyen hamar ügyeskedik a beszédszervei. Van, akinél elég 1 év, van, akinél 2 - 3 év is szükséges.
- Van olyan tanítványod, aki tavaly szeptemberben kezdte és még mindig jár hozzád?
- Igen, van. A dadogást és a súlyosabb pőszeséget 1 év alatt nem lehet korrigálni.

bármennyire ügyes is a gyermek.

- Szeretnek ide járni a tanítványaid?
- Azt gondolom, igen. Igyekezünk barátságossá tenni a szobát. Ára és figyeltünk, hogy a nagyobbak is jól érezzék magukat.
- Hogyan zajlik egy foglalkozás?
- 45 percesek az órák. A beszédhiba alapján 3-as csoportokba osztottam a gyerekeket. A különböző terápiás gyakorlatokat játékos formában végezzük. Rajzolunk, színezzük, nyírunk, ragasztunk, tapsolunk. Képek, játékok. társasjátékok használatával érdekesebbé, színesebbé tesszük a foglalkozásokat. Szeretnénk még egy tornaszobát is, mert sok gyereknél komoly mozgás rendellenessége van.
- Egy mást javítják-e a gyerekek?
- Nem. Toleránsak, tudomásul veszik, hogy mindenkinek vannak gondjai.
- Fontos-e az otthoni gyakorlás?
- Nagyon fontos. Mivel heti egy órák van, itt csak megmutatni tudom a gyakorlatokat. Mindig van logopédiai házi feladat. Észrevehető, akivel otthon rendszeresen gyakorolnak gyorsabban, halad a terápiával.
- A szülők mennyire tartják fontosnak a gyakorlatot?
- Nagyon jó tapasztalataim vannak. Együttműködnek. Órán nem lehet bent a szülő, de a végén megbeszéljük, hogyan tud otthon segíteni a tanulásban.
- Mit tehet a szülő gyermeke helyes és szép beszédjéért? Mik a javaslataid?
- Legfontosabbnak tartom, hogy elfogadják gyermekét olyannak, amilyen. Ne hibáztasson senkit. Meghatározó a mese, a beszélgetés, a monddikázás, a közös játék zenére, ritmusra. Amikor csak lehet rajzoljon, gyurmázzon, nyírjon, ragasszon, mozogjon a gyerek. Ne csak óvodában, iskolában, hanem otthon is. Az első 4 életév annyira meghatározó, hogy később csak pótolgatni tudjuk a hiányszakásokat.
- A mese, a rajz, a játék időt, energiát, odafigyelést kíván tőlünk, szülőktől. Ajándékként is adhatjuk gyermekünknek, hiszen nem mindig a drága játékok a legértékesebbek.
- A logopédiai munkához sok sikert kívánok pedagógusnak és gyerekeknek egyaránt!

Konyári Ibolya gyöngyfűző és csipkeverő kiállításának megnyitó beszéde

2003. december 8-án 17 órakor nyílik Konyári Ibolya gyöngyfűző és csipkeverő önálló kiállítása a Nyíracádi Dózsa György Művelődési Ház kluhtermében.

Kedves Vendégek! Gyerekek!

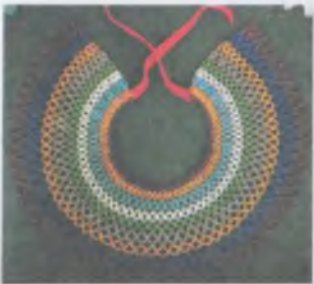
Tegnapelőtt töltötte be a 13. életévét ez a 7. osztályos általános iskolai tanuló, akiről itt most szólnunk kell, akinek munkáiból itt most egy kiállítási gyűlt össze, és ezt ma és mátol dec. 26-ig megtekinthetjük. Születésnap ajándék ez a kiállítás.

Konyári Ibolya komoly, meggondolt nagylány. Amíg más gyerek játszik, számítógép előtt ül, netán csavarog addig Ibolya szabadidejében a régi népművészettel foglalkozik. Rajszakkörösként szép igényes, kitaratást igénylő munkáival tűnik ki. Roppant kitarással kezd egy munkába, és viszi azt végbe. Azt hiszem őt nem lehet kizökkenteni a maga útjából. Korától érettebb és fogékonyabb a világ néhány dolga iránt. Ez az a fogékony, ami ha kitaró munkával szorgalommal párosul –és ez nála fellelhető–akkor meghozza eredményét. Ő gyöngyöt fűz.

Az érdeklődő gyerekek találkozhattak a gyöngyfűzéssel például a Betlehemes találkozók, játszóházakban. Érdekel ez valamilyen életkorban fiút és lányt, leginkább lányokat, és el is jutnak valamilyen szintig a gyöngyök rakesztésében, elrendezésében. De aki eljut egy színvonalig, a színek között harmóniát tud teremteni, vagy érdekességgel a terméket néző figyelmét fel tudja hívni, az már a gyöngyfűzésről valamit tud. A paravánokon látható oklevelek egy kis, áttekinthető az eddigi munkának. Csipkeveréssel is kacérkodik Ibolya. A vert csipke készítése a fonással, szövessel rokon művelet. A brüsszeli csipkéről mi is hallottunk. A vert csipke az a csádiaktól, tőlünk távol áll, de legalábbis nem közismert, nem elterjedt. Néhány munkája mutatja, hogy ezt is meg fogja tanulni.

Hogy kezdődött?

A szülők jártakjárnak kézműves kiállításokra – édesapja Konyári László fa gyermekjáték készítő fafaragó népi iparművész, édesanyja sok munkája is már zsűrizett, - ahol egyúttal a gyerekeknek is csináltak játszóházat. Ott tetszett meg neki a gyöngyfűzés. És egyáltalán a néprajzi dolgok. A család életeleme a kiállításjárás, nézés, vásárok és maguk is többször, Nyíracádon is bemutatkoztak. Ibolya a gyöngyfűzést az egyszerű állatfigurákkal, karkötőkkel kezdte és folyamatosan nehezebb, darabokat készített. A szülők megvásárolták a szakkönyveket, azokból is sokat tanult. De az igazi bonyolultabb munkáknak nincs szakirodalma. Ezt egymástól tanulják a gyöngyfűzők, vagy maga jön rá a kísérletező. Kell a jó szem a fantázia és kézügyesség. Az egyszerűbb munkák után a bonyolultabbak következtek, gyöngyszalagokat készített, nyakláncot. Majd bonyolultabb állatfigurák kerültek ki a keze alól. Rájött a technológiára. A fejlődés következő állomása, amikor már egész széles gyöngygallért készített. Erről már nincs irodalom. A gyöngyfűzésnek most is élő háza

A kategóriás munka

A kiállítás megnyitója

TOLNA megye. Ott egymástól tanulják a mintákat, a technikát. Hagyományozódik a gyöngyfűzés. Szálka-Decs községek híresei erről. Itt még autentikus forrást lehet találni. Ibolya felkészültsége, és nem kora okán, a nyáron gyöngyfűző táborba készül.

Eredetileg a gyöngyöt cémára fűzik, a gyöngyök aprók, kicsik. Aprólékos munka ez, közben toldani kell a cémát. A takács csomó segít, mert ha jól kötik, nem bomlik ki. Roppant kitaratás szükséges, az ügyes kezű, sok ötlettel bíró gyöngyfűzőnek, hogy tetszetős munkát adjon ki a keze közül.

Maga állította célok:

Ibolyának senki nem mondta, hogy ezt csinálja. Ő a gyöngyfűzést választotta – az, hogy utána mennyibe kerül a gyöngy, az már a szülők gondja. Szülői példa nyomán ő érzi, ha csinál valamit, annak akkor van értelme, ha az minőségi. Kihívás a szülői munka, a szülői sikeresség. És érezhetjük, hogy ő még többet akar. Ibolya a Hajdú-Bihar Megyei Népművészeti Egyesületnek 2003-ban lett tagja.

Mivel jár ez?

Valahova tartozást jelent. Kézművesekhez eljutni, velük beszélni, tőlük tanulni, a rendezvényeken résztvenni egy ilyen fiatalnak igen hasznos.

Idén volt 30 éves az egyesület és közös ünnepélyen már saját jogán ott lehetett. Budapestén a Várban a Mesterségek Ünnepére feljutott az anyaga.

Ha kiállítás van, őt külön meghívják. Tagként pl. a szállást ingyen kapja. Eljutott az Egyesületi Megye napra, a Hortobágyi Iovasnapokra, a Nagydobosi tőkfesztiválra, a Böszörményi Cukorrépa fesztiválra, a Szolnoki Gulyásfesztiválra, a Nyíregyházi gyümölcsfesztiválra.

2003. november 17-én a Népi Iparművészeti Tanács /NIT/ zsűrizte munkáit. 5 elvitt munkájából a zsűri mind az ötöt elfogadta és jól minősítette. Gyöngyfűzéseire egy A és négy B minősítést kapott. Tudni kell, hogy 5 db „A” és 25 db „B” munkadarab kell ahhoz, hogy a Népművészet ifjú mestere címet elnyerje valaki. Amikor összejön ez a szám – az időhatár is adott /legalább 3 évnek kell elteltelnie/. Van akinek évtizedbe is kerül ez.

Évek óta kézműves kiállításokon, rendezvényeken vesz részt. Nyíregyházán az évente megrendezett Népművészeti kiállításon, Balatonalmádiban gyöngyfűző kiállításon szerepeltek munkái. Nyírmartonfalván a Dohányfesztiválon, 2003. októberében az ACSÁD EXPO termékbemutató és vásáron egyéni standon mutatkozott be.

A családban hagyomány a jó kézügyesség. A Konyári családban generációról generációra száll a kézművesség.

Hogy telik Ibolya egy napja?

Hazamegy, az első a lecke. A tanulás. Egy kis zongorázás – ötödik évfolyamos – énekar, rajszakkör és hát a gyöngyfűzés.

Mi felnőttek tudjuk már értékelni a hagyományörzés fontosságát, és ha ilyen fiatalon valakit megérintett a népi hagyomány, azt támogatni, segíteni kell. Ibolya! Kitaró türelmet kívánok elképzeleseiteid végezhviteléhez. Sok szép munkadarabot kívánunk neked!

Vereb Csaba

Betlehemi Találkozó képekben

Gyermekműsor a Községi Könyvtárban

November 28-án a Községi Könyvtárban, a Fönix amatőr művészeti együttes „Népek meséi” című műsorának bemutatására került sor.

Két népmese – egy japán és egy magyar – feldolgozását vitték színre, művészeti vezetőjük Várhídi Attila rendezésében.

A rendezvényen az általános iskola második és harmadik osztályos tanulói és kísérő tanáraik vettek részt.

Az előadás tisztelet díjának egy részét és a szereplők utaztatását a Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtára vállalta át.

A KÖZSÉGI KÖNYVTÁR ÚJ KÖNYVEI

Márai Sándor: A gyertyák csonkig égneek c. könyv

1942-ben megjelent könyv, indulatokról feszülő, szuggesztív erejű regény. Az író stílusművészetének remeke, mely a barátságáról, a hűségéről és az árulásról szól. Két régi barát évtizedek után újra találkozik, s végigbeszélgetik az éjszakát. A múltá visszatekintve egyikükből vádlott, a másikkából vádló lesz: egyikük annak idején elárulta, sőt majdnem megölte barátját, örökre tönkretette az életét. A tragédiát nem alkalmi gyengeség okozta, hanem egy világrend széthullása a hagyományos erkölcsi értékek megrendülése.

Kertész Imre: Felszámolás c. könyv

A Felszámolás „nyomkeresés” nyomozás egy eltűnt kézirat és tűnő félben lévő életke után. Azt, hogy hogyan csúszik ki majd kezükből a saját életük, s hogyan válik „ügynevezett valósággá” mindaz, amit egykor kétségbe vonhatatlan valóságnak, az életüknek hittek. Lényegében: hogyan válnak a rendszerváltással véget ért negyven év túlélőivé. Igen összetett, sok síkon játszódó, a realista regényt a fantasztikussal, az esszével, a posztmodern utalástechnikával ötvöző műrekek.

Frank Zsófia - Kürti Gábor: Gyógyítás illóolajokkal c. könyv

Az aromaterápia az alternatív terápia egyikke. Hozzájárul az egészséges életvitelhez, fokozhatjuk vele a megfelelő légzés, táplálkozás, méregtelenítés, mozgás, illetve a pihenés vagy relaxáció, esetleg meditáció hatásait, sőt közvetlenül javíthatjuk egészségünket. A könyv két természetgyógyász műve, bepillantást nyújt az illóolajok alkalmazásának történetébe, majd ismerteti a leggyakrabban használt illóolajok hatásait. Az érdeklődő olvasók számtalan javaslatot, ötletet és részletes leírást is találnak a könyvben. Mindenkinek ajánlom a könyvet.

Irány a középiskola c. könyv

2003. évi középiskolai angol nyelvi felvételi feladatok gyűjteménye és megoldásaik. A gyakorló könyvecske segítségével a középiskolába készülő felmérhetik tudásukat és ellenőrizhetik, milyen ismeretanyag szükséges a sikeres felvételhez. A könyv a feladatokon kívül a helyes megoldásokat is tartalmazza.

Moldova György: A tékozló koldus I. A mentők csillaga. Riport az egészségügyről

Moldova György régi, nagysikerű, általános népszerűségnek örvendő riportkönyvei után, most egy újjal jelentkezik. Három kötetben adja közre a magyar egészségügyről készített riportját. A kötet epizódokból áll össze. Hatalmas háttéranyag birtokában, közvetlen élményeiben bízza adja közre. Realista, közvetlenül emberi hangon írja le az egészségügy helyzetét. A Moldova-riportkönyvekhez hasonló élményt fog nyújtani a könyve, amely bizonyosan népszerűsége számíthat. Mindenkinek ajánlom elolvasásra a köteteket.

Echo Freer: Magenta a bombázó – Ifjúsági regény

Magenta ugyan mindent megtesz, hogy bekerüljön az iskolai színdarabba, mindig is szeretett volna a „Pomádében” szerepelni, de a válogatáson kibukkanó káosz miatt csak a kulisszák mögött kap lehetőséget. És hamarosan újabb zűrökbe keveredik. A történet alakulását megtudhatod, ha elolvasod a könyvet. Tini lányok olvasmánya.

Echo Feer: Magenta Orange – Ifjúsági regény

Magentát, az okos, komisz, valamint roppantul balszerencsés lányt a többiek igazi sorscsapásnak tartják – és valóban, minduntalan csak katasztrófát okoz. Hogyan alakul a sorsa megtudhatod, ha elolvasod a regényt.

Helyreigazítás

Elnézést kérünk Kedves Györgyné Zilahi Enikőtől, amiért verse véletlen folytán helytelenül jelent meg előző, október–novemberi számunkban.

A vers helyesen így hangzik:

Kedves Györgyné Zilahi Enikő

Vers a művészetről

Toll, véső és ecset,
Nekünk eszköz csupán,
De az alkotó kezében
Élettel telik meg a tárgy.

Szíved kincseit szüli a toll,
Színt varázsol az ecset,
A véső hangja neked csikordul,
Ha hozzáértő kéz ragadja meg.

Kibontja lelked titkait,
Útjára bocsátja a képzeletet,
Összehangol múltat és jövőt
Sugároz hitet, félelmet, szeretetet

Nagy Alkotó! Te mindennek tudója!
A jelen kor embere széptért esedez.
Zavart világunkban őrizd a kincset
S emeld méltó helyére a művészetet.

ISTEN ÉLTESSE!

Máslai János és felesége Molnár Julianna 2003. november 14-én ünnepelték 50-ik házassági évfordulójukat. Köszöntötte őket: négy gyermekük, vejük, menyük, 7 unokájuk és a Nyíracádi Polgármesteri Hivatal anyakönyvvezetője.